

Fullmäktige 23.10.2023 § 127

§ 127

Motion om beaktande av igelkotten i stadsplanering och parkunderhåll

Beredning och upplysningar:
Myyry Merja

Ehrnrooth Essi
Tuura Kati
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Johanna Karimäkis m.fl. motion 15.5.2023 om beaktande av igelkotten i stadsplanering och parkunderhåll samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Motion

Johanna Karimäki och 26 andra ledamöter lämnade 15.5.2023 en motion om beaktande av igelkotten i stadsplanering och parkunderhåll.

I motionen konstateras att antalet igelkottar minskat dramatiskt. Igelkottspopulationen minskar bland annat på grund av den allt mer omfattande trafiken, populationsgränser som skapas av trafikleder, gräsklippning med massiva apparater och den globala uppvärmningen. Igelkotten har anpassat sig till att leva i städer och nära människan och det är viktigt att stadsplaneringen ser till att det finns trygga grönförbindelser för igelkotten, samt att det finns löv- och rishögar i stadens parker, så att igelkotten kan använda dem för att bygga bo och gömma sig. Grönförbindelserna, som kopplar samman grönområden i staden, utvidgar igelkottens livsmiljöer och skapar säkra förbindelser för dem inne i stadsstrukturen. Invånarna kan också stöda igelkottens livsmöjligheter i sina trädgårdar. Därför är det viktigt att dela information om igelkotten bland annat på stadens webbplats. Under heta sommark dagar kan man ställa ut vattenkärl för djur i trädgården.

I motionen föreslås en utredning om hur igelkottens levnadsförhållanden bättre kan tryggas inom stadsplaneringen och i parkunderhållet.

Svar på motionen

I Esbo sker just nu en stark urbanisering, som för med sig allt mer trafik och ett trafiknätverk som är i utveckling. Dessa begränsar och förändrar oundvikligen igelkottens livsmiljö. Problemen är kända inom stadsplaneringen, byggandet av grönområden, underhållet och skogsvården. Esbo stadsplaneringscentral och stadsteknikcentral har sammanställt svar på de problem och behov som framkommer i motionen.

Grönförbindelser och ekologiska korridorer i stadsstrukturen

Inom general- och detaljplaneringen i Esbo pågår flera projekt och utredningar som stöder olika arters livsmiljöer inom den allt tätare stadsstrukturen. Även om igelkotten som art inte lyfts fram separat i projekten och utredningarna, skapar flera separata utredningsarbeten i planläggningsskedet i allt högre grad gynnsamma livsmiljöer också för igelkotten.

På general- och detaljplaneringsnivå granskas grönförbindelserna kontinuerligt med tanke på både mänsklig verksamhet och hur djur rör och sprider sig (ekologiska korridorer). En helhetsbild av dessa korridorer har skisserats upp till exempel i publikationen Viherkudelma, som utkom 2019 och som sammanställdes av Esbo stads generalplanering (del B, Espoon siniviherrakenne). De ekologiska korridorerna inom staden och i landskapet granskades på ett heltäckande sätt också i Esbo miljöcentrals publikation Espoon ekologisen verkoston nykytila från år 2021.

Esbo stads miljövårdsenhet sammanställer och uppdaterar utifrån flera olika utredningar information om regionala och lokala ekologiska korridorer till stadens geodatamaterial. Materialet används som utgångspunkt för detaljplaneprojekt. Uppgifterna kompletteras vid behov med naturutredningar som görs i detaljplanefasen och där de djurarter, den växtlighet och de naturtyper som ska skyddas lokaliseras områdesvis.

Esbo stads detaljplaneenhet vid stadsplaneringscentralen utvecklar för närvarande ett grönytefaktorsverktyg på basis av en modell som tagits fram i Helsingfors. Med hjälp av verktyget kan man i planläggningsskedet fastställa en målinriktad grönytefaktor för kvarter och tomter som ska detaljplaneras. Med detta avses den andel av tomtens areal som upptas av olika vegetationsytor och fördröjningslösningar för regnvatten. Med hjälp av verktyget säkerställs tillräckligt grönskande levnads- och rörelseutrymme för djur också på kvarters- och tomtnivå.

Skyddande platser i skogsområden

Riset på marken i skogen samt trädbeståndet ger igelkotten skydd och boplatser. Naturskötselenheten vid stadsteknikcentralen är medveten om detta behov och strävar efter att bevara det naturliga trädbeståndet och risen så långt som möjligt i skogsområdena. Ris röjs bort endast från de mest kritiska platserna. I samband med röjningen av småskog och ris i skogsområden lämnas också orörda snår som skyddar både igelkottar, fåglar och andra djur. Principerna för skogsvård finns i publikationen Espoon metsien ja niittyjen hoidon toimintamalli (2017).

Skyddande platser i grönområden

Grönunderhållet vid stadsteknikcentralen ansvarar för skötsel och underhåll av grönområden, såsom parker. Utgångspunkten för underhållet är att lämna kvar löv, i kantområden, såsom gränsen mellan gräsmark och skog. Löv och kvistar avlägsnas inte heller aktivt från

buskgrupper som erbjuder goda och skyddande platser för igelkottar i den urbana miljön. Robotgräsklippare används inte, med enstaka undantag.

En mångsidig livsmiljö som ger skydd åt djur kan också åstadkommas genom att stadens gräsmattor delvis omvandlas till ängar. Den riksomfattande underhållsklassificeringen för grönområden, som förnyades år 2020, erbjuder möjligheter att öka antalet ängar till exempel på gatugrönområden eller på gårdar i samband med fastigheter. Detta, samt restaureringen av gamla ängar, låg i fokus för publikationen Espoon niittyjen ja avointen alueiden toimenpideohjelma 2020–2031. Utredningen granskade det nätverk av ängar och öppna områden som ägs av Esbo stad som en omfattande helhet, till vilken nya och restaurerade ängar ansluter sig. I de åtgärder för skötsel av ängar och öppna områden som presenteras i utredningen hålls den maskinella slåttern så liten som möjligt (1–2 gånger under tillväxtperioden). Slåttern utförs oftast i slutet av sommaren, utanför bobyggnadstiden.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 2.10.2023 § 262

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Johanna Karimäkis m.fl. motion 15.5.2023 om beaktande av igelkotten i stadsplanering och parkunderhåll samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 18.9.2023 § 244

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Johanna Karimäkis m.fl. motion 15.5.2023 om beaktande av igelkotten i stadsplanering och parkunderhåll samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ordföranden föreslog understödd av Partanen att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om ordförandens förslag kunde godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt förslaget.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Ärendet bordlades enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite siilin huomioiminen kaupunkisuunnittelussa ja viherpalveluissa 15.5.2023

För kännedom